

สรุปการประชุมโต๊ะกลม พรบ. เชื้อโรคและพิษจากสัตว์

วันอังคารที่ 25 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 14.00 - 16.30 น. ณ ห้อง 711 ชั้น 7 อาคาร สวทช. โยธี

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. ศ.นพ.ประสิทธิ์ ผลิตผลการพิมพ์	รองผู้อำนวยการ สวทช.
2. ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ	คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ศ.เกียรติคุณ ดร.พีไลพันธ์ พุฒวัฒนะ	คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล
4. ศ.เกียรติคุณ ดร.วัฒนาลัย ปานบ้านเกร็ด	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
5. คุณจุฑามาศ ศิริปาณี	สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
6. สพ.ญ.ดร.ดวงใจ สุวรรณเจริญ	สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ
7. รศ.ดร.อังคณา ฉายประเสริฐ	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
8. รศ.ดร.สุดา ลุยศิริโรจนกุล	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
9. รศ.ดร.อรุณี ธิติธัญญานนท์	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
10. รศ.ดร.พญ.กนิษฐา ภัทรกุล	คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11. รศ.ดร.โสรัจศิริ เจริญสุดใจ	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
12. ดร.จามรี พิสุทธิพันธ์	ผอ. ฝ่ายอาวุโสฝ่ายสนับสนุนการวิจัย ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สวทช.
13. คุณศิริพร วัฒนศรีรังกุล	ผอ. ฝ่ายบริหารโปรแกรมวิจัยและพัฒนากำลังคน เทคโนโลยีชีวภาพ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สวทช.
14. ดร.ชาลินี คงสวัสดิ์	ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สวทช.
15. ดร.ภาณินี เชษฐ์ประยูร	ศูนย์บริการวิเคราะห์ทดสอบ (NCTC) สวทช.
16. คุณสุดา สิ้นสุวรรณรักษ์	ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ สวทช.
17. คุณมนต์ตา ธรรมศรีทธา	ฝ่ายบริหารโครงการความร่วมมือวิจัยขนาดใหญ่ สวทช.
18. ดร.สิริกัญจน์ เนาวพันธ์	ฝ่ายบริหารโครงการความร่วมมือวิจัยขนาดใหญ่ สวทช.
19. คุณณัฐณิชา ศิริรัตน์	ฝ่ายบริหารโครงการความร่วมมือวิจัยขนาดใหญ่ สวทช.
20. ดร.ธัญธร นิยมไทย	ฝ่ายส่งเสริมจริยธรรมการวิจัย สวทช.
21. คุณรุจิกร ทรัพย์สมบัติ	ฝ่ายส่งเสริมจริยธรรมการวิจัย สวทช.
22. คุณสุพัตรา ละออรัตนศักดิ์	ฝ่ายพัฒนาคุณภาพการวิจัย สวทช.
23. คุณสุดารัตน์ ลือพงศ์พัฒนะ	ฝ่ายพัฒนาคุณภาพการวิจัย สวทช.
24. คุณอวิกา ชุ่มมงคล	ฝ่ายพัฒนาคุณภาพการวิจัย สวทช.
25. คุณณัฐนันท์ เอี่ยมแจ้งพันธ์	ฝ่ายส่งเสริมจริยธรรมการวิจัย สวทช.

เปิดการประชุม เวลา 14.00 น.

ศ.นพ.ประสิทธิ์ ผลิตผลการพิมพ์ รองผู้อำนวยการ สวทช. กล่าวเปิดการประชุมและแจ้งวัตถุประสงค์ของการประชุม เพื่อการแลกเปลี่ยน เตรียมความพร้อมและความเข้าใจด้าน พรบ. เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ โดยได้เรียนเชิญ คุณจุฑามาศ ศิริปาณี หัวหน้างานพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มาบรรยายในหัวข้อ พรบ. เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ อนุบัญญัติและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยในส่วนของ พรบ. เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ จะประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วน ได้แก่

1. เจตนารมณ์และองค์ประกอบ

กฎหมายควบคุมเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ของประเทศไทยนั้น เริ่มมาตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2472 ฉบับล่าสุด คือ พ.ร.บ. เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ (เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2558 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559) โดยเน้นย้ำเจตนารมณ์ของ พรบ. ฉบับนี้ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยและป้องกันอันตรายต่อสาธารณชน อันเกิดจากเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ประกอบด้วย 10 หมวด 85 มาตรา และอนุบัญญัติที่เป็นกฎหมายลูกรวม 32 ฉบับ

สิ่งที่มักเป็นปัญหาแรกๆ ที่พบของ พรบ. คือความเข้าใจที่ไม่ตรงกันของนิยาม เช่น คำว่า เชื้อโรค ซึ่งไม่ได้หมายถึงเชื้อจุลินทรีย์ทุกชนิด ใน พรบ. นี้ เชื้อโรค หมายความถึง เชื้อจุลินทรีย์ สารชีวภาพ (รวมอนุภาคโปรตีนก่อโรค) และเชื้ออื่นๆ เฉพาะที่ทำให้เกิดโรคในคน ปศุสัตว์ สัตว์พาหนะ หรือสัตว์อื่นตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๓) เช่นเดียวกับคำว่า พิษจากสัตว์ หมายความว่า พิษที่เกิดจากสัตว์ (ออกมาจากต่อมของสัตว์) และทำให้เกิดภาวะที่ร่างกายทำงานได้ไม่เป็นปกติ ในคน ปศุสัตว์ สัตว์พาหนะ หรือสัตว์อื่นตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๓) หรืออีกคำหนึ่งคือ ผลิต ไม่ได้หมายถึงแค่เพาะ หรือเพิ่มปริมาณเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงการผสม ปรง แปรสภาพ สังเคราะห์ แบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุด้วย

หมวด ๑ (มาตรา ๗) ของ พรบ. นี้ ได้กำหนดองค์ประกอบคณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ดังนี้

- ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ
- กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 14 คน จากหลากหลายหน่วยงาน
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ด้านเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และมีประสบการณ์ ด้านพิษจากสัตว์ ด้านแบคทีเรีย ด้านรา ด้านโรคติดเชื้อ ด้านไวรัส ด้านปรสิต และด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ด้านละ 1 คน
- อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นกรรมการและเลขานุการ และอธิบดีแต่งตั้งข้าราชการซึ่งรับผิดชอบงานด้านเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์จำนวน 2 คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีหน้าที่ให้คำแนะนำหรือความเห็นแก่รัฐมนตรีในการจัดทำนโยบายและมาตรการ ออกประกาศ และ กำหนดหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบตามมาตรา ๘๐ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยและป้องกันอันตรายต่อสาธารณชนที่เกิดจากเชื้อโรคและพิษจากสัตว์

2. มาตรการการกำหนดบทลงโทษ และการควบคุมกำกับโดยกฎหมาย และอนุบัญญัติ

การคุ้มครองความปลอดภัยและป้องกันอันตรายต่อสาธารณสุขอันเกิดจากเชื้อโรคและพิษจากสัตว์นั้นมีบทลงโทษตามมาตรา ๑๖ มีใจความสำคัญคือ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์กระทำการใดอันก่อให้เกิดอันตราย ต่อบุคคลอื่นหรือสุขภาพของบุคคลอื่น หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องเน้นย้ำในส่วนการกำหนดบทลงโทษของ พรบ. ฉบับนี้ ซึ่งมีโทษทั้งจำและปรับ โดยบทลงโทษสูงสุดคือประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต หากเกี่ยวข้องกับการผลิตอาวุธชีวภาพ ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือเพื่อสร้างความปั่นป่วนโดยให้เกิดความหวาดกลัวต่อสาธารณสุข ซึ่งถือเป็นกฎหมายไม่กึ่งบังคับของไทยที่มีบทลงโทษรุนแรง

ในส่วนของบทลงโทษที่ใกล้ตัวนักวิจัย จะเป็นการกระทำผิดที่เกี่ยวกับการละเว้นการจดแจ้งและขออนุญาตในการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค ตามกลุ่มที่กำหนด รวมทั้งการเลิกการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ โดยมีโทษทั้งจำและปรับ

ระดับของการควบคุมกำกับโดยกฎหมาย ประกอบด้วย 7 กิจกรรม ได้แก่ ผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน มีไว้ในครอบครอง หรือการเลิกการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรค และพิษจากสัตว์ โดยแบ่งเป็นระดับ ดังนี้

- ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ
- เชื้อโรค กลุ่มที่ ๑ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา ๒๐
- เชื้อโรค กลุ่มที่ ๒ หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๑ ให้แจ้ง และปฏิบัติตามมาตรา ๒๑
- เชื้อโรค กลุ่มที่ ๓ หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๒ ให้อำนาจขอรับใบอนุญาต และปฏิบัติตามมาตรา ๒๒
- ห้ามมิให้ผู้ใด ผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครอง เชื้อโรค กลุ่มที่ ๔ หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๓ (มาตรา ๒๙) เว้นแต่ เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อการควบคุมโรค การป้องกันโรค และการบำบัดโรค ตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๑๐) ซึ่งต้องพิจารณาจากคณะกรรมการ ก่อนดำเนินการเสมอ

โดยสามารถตรวจสอบรายชื่อและการจัดกลุ่มของเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ซึ่งมีราว 3,000 รายการ ได้จาก ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง รายการเชื้อโรคที่ประสงค์ควบคุมตามมาตรา ๑๘ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง รายการเชื้อโรคที่ประสงค์ควบคุมตามมาตรา ๑๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยอาจมีการลดหรือเพิ่มรายชื่อเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ได้

การขอรับหนังสือรับรองการแจ้ง (เชื้อโรค กลุ่มที่ ๒ และ พิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๑) และการขอรับใบอนุญาต (เชื้อโรค กลุ่มที่ ๓ และ พิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๒) ต้องมีผู้รับหนังสือรับรองการแจ้ง หมายความว่า ผู้ได้รับหนังสือรับรองการแจ้งตามพระราชบัญญัตินี้ (บุคคล นิติบุคคล ผู้แทนนิติบุคคล ผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคล) และผู้รับใบอนุญาต หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ (บุคคล นิติบุคคล ผู้แทนนิติบุคคล ผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคล) คุณสมบัติ (มาตรา ๒๓ ก) ดังนี้

- เป็นเจ้าของกิจการ (กรณีนิติบุคคลต้องแจ้ง ชื่อผู้แทน หรือ ผู้มีอำนาจทำการแทน)
- มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์

- มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย (ทะเบียนบ้าน หรือ ใบอนุญาตทำงาน) เพื่อให้สามารถติดตามได้ง่าย หากเกิดปัญหา
- มีสถานที่ผลิตหรือมีไว้ในครอบครองเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ และปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๔) มีผู้ดำเนินการและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามประกาศที่ออกตามมาตรา ๖ (๕) โดยปัจจุบันข้อมูลในส่วนนี้สามารถแนบเอกสารผ่านระบบออนไลน์ จึงทำให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น
- ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๓ (ข)

หน้าที่ของผู้รับหนังสือรับรองการแจ้ง/ผู้รับใบอนุญาต (มาตรา ๒๕) จะต้องแสดงหนังสือรับรองการแจ้งหรือใบอนุญาต จัดให้มีบัญชีเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ และเอกสารแสดงรายละเอียดการประเมินความปลอดภัยของเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ เช่น SOP หรือ คู่มือการประเมินความเสี่ยง ไว้ที่หน่วยงานเสมอ และให้เก็บเอกสารดังกล่าวไว้ไม่น้อยกว่าห้าปี เพื่อการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ หากไม่ปฏิบัติตามก็จะมีบทลงโทษปรับเป็นเงินตามการกระทำความผิด

นอกจากนี้ยังต้องมี ผู้ดำเนินการ หมายความว่า ผู้ควบคุมการผลิตฯ และมีชื่อในหนังสือรับรองการแจ้ง/ใบอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินการ และ ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ หมายความว่า ผู้ปฏิบัติการผลิตฯ และมีชื่อในหนังสือรับรองการแจ้ง/ใบอนุญาต ให้เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ โดยบุคคลทั้ง 2 ประเภท จะต้องอยู่ในหน่วยวิจัยนั้น และควบคุมดูแลรับผิดชอบการทำงานของบุคคลอื่นภายในหน่วยวิจัย ที่ไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ โดยคุณสมบัติและหน้าที่ (ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ผู้ดำเนินการและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการฯ พ.ศ. ๒๕๖๑) จะต้อง มีทั้งคุณสมบัติและประสบการณ์ตามที่กำหนด โดยต้องส่งรายชื่อผู้ดำเนินการและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการให้แก่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมเอกสารหลักฐานต่างๆ รวมทั้งใบรับรองแพทย์เพื่อยืนยันความปกติด้านสุขภาพและจิตใจ ทั้งนี้ผู้ดำเนินการและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการต้องผ่านการอบรมด้านความปลอดภัยทางชีวภาพของหน่วยงานที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์รับรองอย่างน้อย 3 ปี/ครั้ง

หนังสือรับรองการแจ้งและใบอนุญาต (มาตรา ๒๔) แบ่งเป็นอย่างละ 6 ประเภท ตามการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน และมีไว้ในครอบครอง หากมีหนังสือรับรองการแจ้ง/ใบอนุญาต ผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย นำผ่าน อย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ถือว่าหนังสือรับรองการแจ้ง/ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองด้วย

3. อนุบัญญัติ กฎหมายและกฎระเบียบอื่นๆ

อนุบัญญัติ กฎหมายและกฎระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ พรบ. เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ซึ่งควรทราบประกอบด้วย

- อนุบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งและการขออนุญาต รวม 5 ฉบับ
- อนุบัญญัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน รวม 11 ฉบับ
- อนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องอื่นๆ รวม 8 ฉบับ
- ประกาศกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ รวม 8 ฉบับ

จากนั้น ศ.นพ.ประสิทธิ์ ผลิตผลการพิมพ์ ได้เปิดอภิปรายประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดย ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ เป็นท่านแรกที่ได้ให้ความเห็นว่า จากการติดตาม พรบ. ฉบับนี้ มาตั้งแต่แรก เจตนารมณ์หลักมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเด็น คือ ความกังวลเรื่องอาวุธชีวภาพ และความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งได้มีการโต้แย้งกันมาโดยตลอดระหว่างมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นหน่วยงานวิจัยกับกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยเริ่มแรกมีการใช้คำว่าเชื้อ

โรคและอนุพันธุ์ของเชื้อโรค ซึ่งประกอบไปด้วยทุกอย่างที่มาจากเชื้อโรค แม้กระทั่ง ดีเอ็นเอ หรือ พลาสมิด ต่อมาภายหลังได้มีการพยายามคัดค้านให้เอาส่วนอนุพันธุ์ของเชื้อโรคออก เนื่องจากเป็นส่วนที่ไม่ก่อโรค

จากนั้นก็ได้มีการเจรจากลางกันในส่วนของเนื้อหาในมาตรา ๒๘ ซึ่งระบุว่า หน่วยงานที่มีการศึกษาวิจัยเพื่อประโยชน์ในการควบคุมโรค การป้องกันโรค และการบำบัดโรค จะผลิตหรือมีไว้ในครอบครอง เชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ได้ ต้องจัดให้มีคณะกรรมการควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพ มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการศึกษาวิจัย เพื่อการควบคุมโรค การป้องกันโรค และการบำบัดโรค โดยหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม สถาบันการศึกษาของรัฐ สถานพยาบาลของรัฐ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ องค์การเภสัชกรรม และสภาวิชาชีพ จะได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๒๘ ใน พรบ. ซึ่งมาตราดังกล่าวได้เป็นที่ยอมรับแล้วของหน่วยงานและผู้วิจัย แต่พอมาถึงภาคปฏิบัติกลับพบว่าการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดไปอย่างมาก

จากประเด็นดังกล่าว ศ.เกียรติคุณ ดร.พิไลพันธ์ พุฒวัฒน์ ได้มีความเห็นในทิศทางเดียวกัน เนื่องด้วยจากเดิมแล้วหน่วยงานตามมาตรา ๒๘ เช่น มหาวิทยาลัย หรือ สภาวิชาชีพ จะได้รับการยกเว้น ตามที่มีการประชุมชี้แจงพระราชกฤษฎีกา ซึ่งเล็งเห็นจะทำให้การทำงานวิจัยมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น แต่ปัจจุบันกลับตรงกันข้าม ไม่เป็นไปตามที่ได้ตกลงกันได้

โดย ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ กล่าวเสริมว่า ที่ไม่เป็นไปตามนั้นเนื่องจากการเพิ่มรายละเอียดในประกาศกระทรวงที่มาค้ำกับมาตรา ๒๘ ภายหลัง ส่งผลให้เกิดอุปสรรคต่อการดำเนินงานวิจัยอย่างมาก การแสดงความคิดเห็นในครั้งนี้ ไม่ได้จะไม่เห็นด้วยกับ พรบ. ทั้งหมด เพียงแต่เห็นควรว่าการควบคุมหรือจัดแจงนั้น ควรครอบคลุมเฉพาะเชื้อโรค กลุ่มที่ ๓ หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๒ ขึ้นไป หรือ select agents เท่านั้น เพราะในทางปฏิบัติการจัดแจงเชื้อโรค กลุ่มที่ ๒ นั้นมีจำนวนมาก และบางชนิดไม่สามารถ culture ได้ หรือการที่เก็บรวบรวม serum ของคนไข้ไว้เพื่องานวิจัย เช่น Hepatitis B virus หรือ Hepatitis C virus ในทางปฏิบัติ ผู้วิจัยก็ย่อมมีความระมัดระวังในการทำงานกับเชื้อโรคเหล่านี้และมีการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันอยู่แล้ว เชื้อที่กล่าวมานี้ก็ไม่สามารถนำไปผลิตเป็นอาวุธชีวภาพได้ หรือ toxin บางชนิด ต้องส่งไป heat inactivated ย่างต่างประเทศก่อนนำเข้ามาใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นปัญหา เสี่ยงงบประมาณโดยใช่เหตุ และสร้างความยุ่งยากเป็นอย่างมาก เนื่องจากบริษัทที่เป็นตัวแทนในประเทศไทยไม่สามารถนำเข้าให้ได้เพราะไม่มีใบอนุญาต ตาม พรบ.

จากนั้น ศ.นพ.ประสิทธิ์ ผลิตผลการพิมพ์ ได้สอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับ รายชื่อคณะกรรมการเชื้อโรค และพิษจากสัตว์ ทั้งในส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด สามารถดูได้จากที่ใด และให้ความเห็นว่า ในการคัดเลือกคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวิชาการ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ ในด้านพิษจากสัตว์ ด้านแบคทีเรีย ด้านรา ด้านโรคติดเชื้อ ด้านไวรัส ด้านปรสิต และด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ควรมีการให้อาจารย์ซึ่งอยู่ในแวดวงดังกล่าวเป็นผู้เสนอชื่อ และจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อคัดเลือก

โดย รศ.ดร.สุดา ลุยศิริโรจนกุล ในฐานะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ด้านไวรัส) ในคณะกรรมการเชื้อโรค และพิษจากสัตว์ ได้ชี้แจงว่า โดยส่วนตัวเล็งเห็นว่าก็เป็นเรื่องยากเมื่อมีการบังคับใช้ พรบ. นี้ และได้มีการขอคำปรึกษาจาก ศ.เกียรติคุณ ดร.พิไลพันธ์ พุฒวัฒน์ ในการจัดกลุ่มเชื้อโรคอยู่บ่อยครั้ง ก่อนหน้านั้นใน พรบ. ฉบับ พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้มีการยกเว้นหน่วยงานการศึกษาระดับปริญญาตรี พอมานับนี้ เข้าใจว่าเหตุผลที่หน่วยงานดังกล่าวไม่ได้รับการยกเว้นน่าจะมาจาก LAI หรือ Laboratory acquired infection คือ การติดเชื้อจากห้องปฏิบัติการของผู้วิจัยที่ปฏิบัติงานในห้องแล็บ เนื่องจากในต่างประเทศพบว่ามีอัตราค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับ การติดเชื้อโดยทั่วไป

จากนั้น ศ.เกียรติคุณ ดร.พิไลพันธ์ พุฒวัฒน์ กล่าวว่า ได้ให้คำปรึกษาเรื่องการแบ่งกลุ่มของเชื้อโรคใน พรบ. เพื่อช่วยลดความยุ่งยากในการจัดการและการทำงานวิจัย แต่ในส่วนของ การปรับเปลี่ยนรายละเอียด เนื้อหากฎกระทรวงซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๘ ตามที่ได้ตกลงกันไว้ในตอนแรกนั้น ไม่ทราบว่าเกิดจากสาเหตุใดและใครเป็นผู้เสนอความคิดเห็นดังกล่าว

โดย ศ.นพ.ประสิทธิ์ ผลิตผลการพิมพ์ กล่าวเสริมว่า ส่วนนี้ค่อนข้างสำคัญ เนื่องจากผู้ที่เชี่ยวชาญใน แวดวงจริงๆ เช่น อาจารย์ที่อยู่ในที่ประชุมนี้ ก็ไม่ทราบว่าคณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ และกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด มีการคัดเลือกเมื่อไหร่ อย่างไร และผู้ถูกเสนอชื่อนั้นมีท่านใดบ้าง โดย ศ.เกียรติคุณ ดร.พิไลพันธ์ พุฒวัฒน์ กล่าวเพิ่มเติมว่า การที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิถูกแต่งตั้งขึ้นมาภายหลัง อาจทำให้ความ ไม่ต่อเนื่องนี้ส่งผลกับการเปลี่ยนแปลงข้อตกลงที่อาจารย์ทุกท่านได้ร่วมกันเสนอและต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งมาตรา ๒๘

จากนั้น คุณจุฑามาศ ศิริปาณี กล่าวว่า แม้ไม่ได้เข้าร่วมในกฤษฎีกาทุกชั้นตอนจนเสร็จสิ้น แต่ก็เห็น ข้อตกลงเรื่องการยกเว้นหน่วยงานการศึกษาวิจัยของรัฐ และก็เห็นเหมือนกันว่าในทางกฎหมายก็ไม่ยอมใน ประเด็นนี้เช่นเดียวกัน เนื่องจากหน่วยงานของรัฐมีการวิจัยและมีเชื้อโรคที่เป็นเชื้ออันตรายรุนแรงมากกว่า ภาคเอกชน ในส่วนของมาตรา ๒๘ การที่ทางนักวิชาการมองว่าเป็นการผ่อนปรนให้เพียงเล็กน้อย กลับกันหาก มองในแง่กฎหมายถือว่าให้มากแล้ว เพราะการวิจัยจะมีการผลิตเชื้อขึ้นมาทุกวัน ซึ่งตาม พรบ. นี้ จะต้องมีการ จัดแจ้งทุกวันเมื่อมีการเพิ่มจำนวนเชื้อโรค แต่เมื่อมาตรา ๒๘ เกิดขึ้นมาแล้ว หน่วยงานที่มีคณะกรรมการ ควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพไม่ต้องทำการแจ้งทุกวัน โดยสามารถปฏิบัติงานได้เลย แล้วทำการแจ้งทุกๆ 3 เดือน ซึ่งถือว่าลดขั้นตอนลงมากแล้ว

ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ กล่าวว่า พรบ. และประกาศกระทรวง ไม่เหมือนกัน และไม่ปฏิบัติตาม เจตนารมณ์ที่ตั้งไว้แต่แรกเริ่ม ทำให้เกิดปัญหานอกจากที่กล่าวไปก่อนหน้านี้แล้ว ยังมีในส่วนของสถานที่ ปฏิบัติการ ซึ่งบางพื้นที่หากจะให้เปลี่ยนแปลงแบบแปลน เช่น การเปลี่ยนแปลงระบบบำบัดน้ำเสีย ให้เป็นไป ตามข้อกำหนดก็ทำได้ยาก เพราะบางสถานที่เป็นตึกที่สร้างมานานแล้วหรือโรงพยาบาล ซึ่งมีกฎระเบียบของ สถานที่เฉพาะซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ก็ยังเห็นควรว่าหากดำเนินการตามมาตรา ๒๘ จะทำให้ทุกอย่างมีความ สะดวกและดำเนินการได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น

ด้าน รศ.ดร.อรุณี ธิติธัญญานนท์ ได้ให้ความเห็นว่าในการทำงานจริงตาม พรบ. ฉบับนี้ ก็สามารถ ปฏิบัติตามได้แบบไม่ยากจนเกินไป เพียงแต่มีคุณสมบัติและความละเอียดเกินไปในบางประเด็น ที่ขอชื่นชมคือ ปัจจุบันสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้นำเอาระบบสนับสนุน พรบ. เชื้อโรค และพิษจากสัตว์แบบออนไลน์ (PAT ACT ONLINE) มาใช้ในการต่ออายุ ทำให้กรอกข้อมูลหรือแนบเอกสารได้ ง่ายมากยิ่งขึ้น ซึ่งเห็นควรว่าแต่ละหน่วยงานอาจจัดตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อดูแลตรงส่วนนี้โดยเฉพาะก็จะดี ในเมื่อ กฎหมายออกมาบังคับใช้แล้วก็ควรปฏิบัติตาม แต่อยากเสนอว่าเวลาออกกฎหมายอะไร ควรมีเหตุผลทาง วิชาการรองรับชัดเจน และปรับปรุงให้ทันต่อการพัฒนาของทั้งในและต่างประเทศ โดยส่วนตัวจึงเห็นด้วยว่า การออกกฎหมาย หรือ พรบ. เพื่อความปลอดภัยเป็นสิ่งที่ดี แต่ไม่เห็นด้วยว่ากฎหมายเหล่านั้นเมื่อบังคับใช้ แล้ว กลับไม่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือไปขัดขวางการวิจัย ควรออกกฎหมายมาเพื่อให้เกิดความตระหนักเรื่อง ความปลอดภัยด้านชีวภาพ มากกว่าการมุ่งเน้นเพียงการจัดแจ้งรายการเชื้อโรค เพื่อแค่ให้ทราบจำนวนหรือ รายชื่อของเชื้อโรคเพียงเท่านั้น และขอให้ความเห็นเสริมว่า การจัดแจ้งมักไม่สัมพันธ์กับความเป็นจริง และ ข้อมูลที่กรอก เช่น จำนวนหลอดของเชื้อ โดยเฉพาะ เชื้อโรคกลุ่ม ๒ ซึ่งมีจำนวนมาก ก็ไม่เห็นประโยชน์อันใด จากการแจ้ง และข้อมูลดังกล่าวก็ไม่สามารถนำมาใช้งานอะไรต่อได้ อาจกำหนดเป็นปริมาณว่าเกินที่กำหนด

เท่าไร่ เช่น เกิน 100 ลิตร ต้องแจ้ง ยังจะมีความเหมาะสมกว่า ซึ่งก็เห็นด้วยว่าหากแก้ไขประกาศกระทรวงได้ ควรแก้ไขให้มีมาตรการแจ้งเตือนแก่ส่วนของเชื้อโรค กลุ่มที่ ๓ หรือพิษจากสัตว์ กลุ่มที่ ๒ ขึ้นไป หรือ select agents เท่านั้น โดย ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ กล่าวว่า โดยส่วนตัวคิดว่าหากออกกฎหมายมาบังคับใช้ ก็ควรมีความ ละเอียดหรือกำหนดให้เป็นสากล ถ้าข้อมูลที่แจ้งนั้นไม่สัมพันธ์กับความเป็นจริง ก็ไม่ควรนำกฎหมายมาใช้ใน ส่วนนี้

โดย ศ.เกียรติคุณ ดร.พีไลพันธ์ พุฒิมะ กล่าวว่า หากจะกล่าวถึงความละเอียด เช่น หากนักวิจัย สามารถแยกเชื้อ H5N1 จากไก่ที่เป็นโรคได้แล้ว ทางกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จะรับแจ้งเตือนได้หรือไม่ ซึ่ง นักวิจัยที่เสียสละทำงานเพื่อประเทศชาติ เน้นการคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมเป็นสำคัญแล้ว ยังต้องมีส่วนในการกระทำความผิดต่อกฎหมายอีก เช่นนี้แล้วรู้สึกว่าจะมีความ พอดีของการบังคับใช้กฎหมายให้เหมาะสมกว่านี้ และเห็นว่านักกฎหมายไม่สามารถทราบรายละเอียดงานวิจัย และปัญหาที่จะตามมาได้ครอบคลุมทั้งหมดเท่ากับนักวิจัย เนื่องจากนักวิจัยเป็นผู้ให้ข้อมูลและนำเสนอ ประเด็นอุปสรรคที่จะตามมา ซึ่งก่อนหน้านี้ นักกฎหมายและสำนักงานกฤษฎีกาก็ทราบถึงความสำคัญแล้วว่า ทำไม่ต้องละเว้นหน่วยงานการศึกษาวิจัย แต่พอถึงทุกวันนี้กลับไม่เป็นอย่างที่เคยคุยและตกลงกันได้

โดย รศ.ดร.สุดา ลุยศิริโรจนกุล และ คุณจุฑามาศ ศิริปาณี แจ้งว่า หากจะแก้ไข ต้องเขียนข้อ ร้องเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร หรือทำจดหมายเสนอไปยังกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

จากประเด็นดังกล่าวนี้ ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ จึงเสนอว่า สามารถไปแก้ไขที่ประกาศกระทรวงว่าด้วย หน่วยงานตามมาตรา ๒๘ ได้หรือไม่

จากนั้น รศ.ดร.โสรัจสิริ เจริญสุดใจ ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งกรรมการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เห็นด้วยกับทุกท่านที่แสดงความคิดเห็นในด้านผลกระทบที่เกิดจาก พรบ. โดยให้ ข้อมูลว่า ทางมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีการวิจัยเมลิออยโดสิสแล้วเห็นว่า คณะกรรมการของ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อาจจะไม่เข้าใจ ถ้ากฎหมายออกบังคับให้ทำเมลิออยโดสิสในห้องปฏิบัติการ BSL3 ทั้งๆ ที่มีเชื้อดังกล่าวอยู่ในประเทศไทย และเป็นเชื้อในท้องถิ่นของเรา โดยทั่วไปอาจไม่ถูกต้อง ทำวิจัยใน ห้องปฏิบัติการเพียง BSL2 enhance ควรเพียงพอแล้ว ซึ่งทางมหาวิทยาลัยขอนแก่น เห็นว่า กฎที่ออกมานั้น ทำให้มีความเดือดร้อนมาก และทางมหาวิทยาลัยขอนแก่นโดยท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัย ก็ได้ทำหนังสือ อุตธรรมไปยังกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์แล้ว มิฉะนั้น นักศึกษาแพทย์และพยาบาลที่ต้องใช้เชื้อกลุ่มดังกล่าว จะไม่สามารถเรียนรู้ได้ และเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน ขอให้นึกถึงความเป็นไปได้จริงๆ ในทางปฏิบัติ จึงอยากฝากให้คณะกรรมการซึ่งกำกับดูแล พรบ. เชื้อโรคและพิษจากสัตว์ได้พิจารณาว่า ส่วนของหน่วยงาน ที่มีคณะกรรมการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพกำกับดูแล ก็เพียงพออยู่แล้ว หรือไม่ก็ควรมีมาตรการยกเว้น ผ่อนปรน จะช่วยส่งผลให้นักวิจัย อาจารย์ มีขวัญกำลังใจในการทำงาน และปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีความ ราบรื่นมากยิ่งขึ้น

โดย ศ.นพ.ประสิทธิ์ ผลิตผลการพิมพ์ กล่าวว่า ในอนาคตอาจารย์รุ่นใหม่ จะไม่ยอมทำวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ตามที่ พรบ. นี้บังคับใช้ เพราะจะรู้สึกถึงความยุ่งยากและวุ่นวาย การที่มี การควบคุมการใช้เชื้อโรคมกเกินไปอาจนำมาสู่ภัยพิบัติต่อวงการสาธารณสุขได้ อย่างเช่นเมื่อเกิดโรคระบาด จากเชื้อโรคที่ไม่ค่อยมีการทำการศึกษาวิจัย เพราะเป็นเชื้ออันตราย และมี พรบ. ควบคุม ก็จะทำให้เรามีองค์ ความรู้และกระบวนการการรักษาโรคนั้นน้อยตามไปด้วย ตัวกฎหมายจึงต้องมีการปรับให้มีความเหมาะสมจึง จะดี โดยสิ่งที่ต้องพยายามต่อไปในทางปฏิบัติ เช่น BSL3 หากให้สถาบันหรือหน่วยงานกำกับดูแลเอง น่าจะ

ดูแลได้อยู่แล้ว อาจมีปัญหาเรื่องอันตรายกับมหาวิทยาลัยที่เพิ่งจัดตั้งใหม่ ส่วนนี้ก็อาจมีการควบคุมโดยการจัดให้มีการอบรมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความปลอดภัย

จากนั้น รศ.ดร.พญ.กนิษฐา ภัทรกุล ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งกรรมการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพระดับคณะและมหาวิทยาลัย ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับฟังความเห็นและปัญหาจากผู้วิจัยว่า กฎหมายมีกระบวนการยุ่งยากอย่างมากและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ่อยครั้ง ส่งผลเสียต่อการดำเนินงานวิจัยอย่างมาก ทำให้มุมมองของนักวิจัยต่อ พรบ. ฉบับนี้ ออกมาในแง่ลบเป็นส่วนใหญ่ ส่วนตัวคิดเห็นว่า การทำงานเอกสารนั้นมีความสำคัญน้อยกว่าการที่จะสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ ควรมีการเลือกที่จะควบคุมเฉพาะงานที่ต้องเกี่ยวกับ BSL2 enhance และ BSL3 ซึ่งจะให้ผู้วิจัยมองภาพได้ชัดเจนมากขึ้นว่าจุดประสงค์สำคัญของการบังคับใช้ พรบ. ฉบับนี้ ก็เพื่อความปลอดภัยในการใช้เชื้อโรคและพิษจากสัตว์นั่นเอง หรือบางงานวิจัยที่สำคัญๆ อาจให้คณะกรรมการลงไปดูการทำงานอย่างใกล้ชิดก็ย่อมทำได้

จากนั้น รศ.ดร.อังคณา ฉายประเสริฐ ได้แสดงความคิดเห็นในประเด็น เรื่องประเภทของหนังสือรับรองการแจ้งและใบอนุญาต ที่มีถึง 12 ใบ เสนอว่าควรสามารถรวบรวมให้มีจำนวนน้อยลง หรือเหลือเพียง 1 ใบได้หรือไม่ หรือควรมีหนังสือรับรองการแจ้ง/ใบอนุญาตแค่ของเชื้อโรคลุ่่มที่ร้ายแรงสุดที่มี เช่น หากมีการใช้เชื้อโรคทั้งกลุ่ม ๒ และกลุ่ม ๓ ก็ทำแค่ของกลุ่ม ๓ เพียงใบเดียว เพื่อความสะดวกและสามารถปฏิบัติสอดคล้องกับกฎหมายไปพร้อมกัน และเรื่องการจดทะเบียน ซึ่งเคยสอบถามทาง ดร.ภัทรวีร์ สร้อยสังวาลย์ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ไปก่อนหน้านี้ ก็ไม่สามารถตอบได้ว่าปัจจุบันในประเทศไทยมีเชื้ออันตรายอยู่เท่าไร ซึ่งก็เล็งเห็นความสำคัญของเหตุที่ทางกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ต้องการให้มีการจดทะเบียนกับการขออนุญาตนั้น ก็เพื่อให้ประเทศมีข้อมูลของเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ที่มีความถูกต้อง และจัดทำเป็น database เพื่อประโยชน์ในอนาคตต่อไป จึงอยากให้อำนาจให้ทุกท่านให้เริ่มทำการจดทะเบียน เพราะเมื่อมี master list แล้ว ต่อไปก็จะมีข้อมูลยุ่งยากน้อยลง และส่วนตัวเห็นด้วยกับ ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ ในเรื่องของหน่วยงานราชการที่ขอให้ยกเว้นตามมาตรา ๒๘ และปรับแก้ไขกฎกระทรวงให้สอดคล้องถ้าเป็นไปได้

อีกประเด็นหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับ พรบ. ฉบับนี้ คือเรื่องการอบรมด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ ซึ่งบังคับว่าต้องอบรมภายใต้หน่วยงานที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์รับรองเท่านั้น ซึ่ง รศ.ดร.อรุณี ธิติธัญญานนท์ เสนอว่าควรอบรมแบบ full training ในครั้งแรก จากนั้นครั้งถัดๆ ไป ควรให้มีการอบรมโดยผ่านระบบออนไลน์แทนเพื่อความสะดวก และไม่ควรถูกัดโปรแกรมการอบรมเฉพาะในประเทศเท่านั้น ควรมีการยอมรับหรือนำเอาหลักสูตรในต่างประเทศมาใช้ด้วย โดย ศ.เกียรติคุณ ดร.พิไลพันธ์ พุฒิมะ เสนอว่าควรมีการศึกษาแนวปฏิบัติของต่างประเทศ เช่น อังกฤษ หรือ สิงคโปร์ เพื่อนำมาปรับใช้ให้เกิดการพัฒนาและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานภายในประเทศต่อไป

จากนั้น รศ.ดร.อังคณา ฉายประเสริฐ ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเรื่องการวิจัยในเชื้อกลุ่มที่เป็นปัญหาและพบมากในประเทศ ทั้ง *M. tuberculosis* และ *B. pseudomali* รวมทั้ง emerging pathogen อื่นๆ ที่ต้องทำวิจัยใน BSL3 นั้น ซึ่งห้องปฏิบัติการทั่วไปยังไม่มี จะต้องทำอย่างไร ควรจะหาแนวทางและข้อตกลงร่วมกันหรือไม่อย่างไร

ในประเด็นดังกล่าว ศ.นพ.ประสิทธิ์ ผลิตผลการพิมพ์ และ ศ.เกียรติคุณ ดร.พิไลพันธ์ พุฒิมะ ให้ความเห็นที่คล้ายกันว่า เป็นความรับผิดชอบของพรบ. ฉบับนี้ และคณะกรรมการเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ผู้ซึ่ง

ออกกฎกระทรวงเฉพาะกลุ่มงานที่ต้องใช้ BSL3 เมื่องานวิจัยเปลี่ยนแนวทางไปทำงานวิจัยด้านอื่น ห้อง BSL3 ที่ออกแบบและจัดทำไว้ด้วยงบประมาณที่สูงก็จะไม่ได้ถูกใช้งานอย่างที่ควรจะเป็น

ศ.เกียรติคุณ ดร.ไพโรจน์ พุฒิมะ ได้กล่าวเสริมว่า การวิจัยหรือศึกษาเชื้อก่อโรคไม่ได้เน้น เป็น ปัญหาใหญ่ของประเทศ เพราะมีกฎกระทรวงมาครอบไว้ว่าต้องทำใน BSL3 ซึ่ง รศ.ดร.อรุณี ธิติธัญญานนท์ ได้ ให้ความเห็นเพิ่มเติมในประเด็นนี้ว่า เมื่อมีกฎกระทรวงแล้ว รัฐบาลก็ต้องมีนโยบายที่จะสนับสนุนทุนเพื่อการ วิจัยและการสร้างห้องปฏิบัติการ BSL3 ด้วย พร้อมกันนี้ก็ควรมีการสนับสนุนเรื่องของการอบรมเพื่อให้ที่มี มาตรฐานทัดเทียมกับในต่างประเทศอีกด้วย ซึ่งเมื่อมีการบังคับใช้กฎกระทรวงแล้ว แต่ไม่มีความพร้อมก็ปฏิบัติ ตามได้ค่อนข้างยาก

จากประเด็นข้อคิดเห็นต่างๆ ข้างต้นนั้น คุณจุฑามาศ ศิริปาณี ได้กล่าวว่า ข้อคิดเห็นในที่ประชุมวันนี้ จุฑามาศขอรับกลับไป ทั้งนี้ มีความเห็นว่าปัญหาอาจไม่ได้มาจาก พ.ร.บ. เพียงอย่างเดียว ยังมีปัจจัยอื่นๆ ประกอบด้วย เช่น ปัญหาของหน่วยงาน งบประมาณ เป็นต้น จึงเสนอว่าอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านอาจต้อง มีเวทีพูดคุยกันอีกครั้ง

ในช่วงท้าย ศ.นพ.ประสิทธิ์ ผลิตผลการพิมพ์ ได้กล่าวโดยสรุปว่า กฎกระทรวงที่ออกมาบังคับใช้นั้น อาจไม่ได้ช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักด้านความปลอดภัยด้านชีวภาพเท่าที่ควร ควร ใช้คณะกรรมการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพของหน่วยงานหรือสถาบันในการควบคุมจะส่งผลดีกว่า หากมี โอกาสควรมีการปรับแก้ไขกฎกระทรวง หากไม่แก้ไข จะส่งผลให้นักวิจัยรุ่นใหม่ไม่อยากทำงานวิจัยกับเชื้อโรค และนี่จะเป็นนักวิจัยที่ทำงานกับเชื้อโรครุนสุดท้าย (อาทิเช่น ศ.นพ.ยง ภู่วรวรรณ, ศ.เกียรติคุณ ดร.ไพโรจน์ พุฒิมะ) อีก 10-20 ปีข้างหน้า จะเกิดผลกระทบในระยะยาว เพราะการควบคุมเรื่องเชื้อโรคที่มากเกินไป จะ เป็นภัยพิบัติต่อวงการสาธารณสุขไทยในภายหลัง จึงควร optimize การควบคุมให้พอเหมาะ พอสม โดยมีส่วนร่วม ร่วมกับผู้ปฏิบัติงานให้มากกว่านี้ และเพิ่มความยืดหยุ่นให้มากขึ้น ควรมองหาวิธีที่จะทำงานร่วมกันแล้วได้ ประโยชน์สูงสุดต่อไป

ปิดการประชุม เวลา 16.30 น.

นางสาวรุจิกร ทรัพย์สมpong

ผู้บันทึกและสรุปการประชุม

นางฐิติวรรณ เกิดสมบุญ

ผู้ตรวจแก้ไขสรุปการประชุม

ศ.เกียรติคุณ ดร.วัฒนาลัย ปานบ้านเกร็ด

ผู้ตรวจสอบสรุปการประชุม